

Zitting 1975–1976 Nr. 10A

12 751

Intrekking van de artikelen 13–13d van het Wetboek van Strafrecht en aanvulling van de wettelijke voorschriften betreffende de voorwaardelijke invrijheidstelling

VOORLOPIG VERSLAG VAN DE VASTE COMMISSIE VOOR JUSTITIE¹
Vastgesteld 28 oktober 1975

De leden van de fractie van de V.V.D. gaven te kennen met dit wetsontwerp te kunnen instemmen. Ook de voorgestelde nieuwe voorschriften over de voorwaardelijke invrijheidstelling zullen van weinig belang zijn voor de langgestraften. Zoals in de memorie van antwoord aan de Tweede Kamer wordt uiteengezet, vinden de bepalingen over de v.i. vrijwel geen toepassing ten aanzien van langgestraften, omdat voor hen de invrijheidstelling van geval tot geval pleegt te worden verwezenlijkt door ambtshalve verlening van voorwaardelijke gratie. Ten aanzien van veroordeelden tot een gevangenisstraf van 6 jaar of langer wordt reeds nadat een derde van de straf tijd is verstreken, ambtshalve onderzocht of en wanneer voorwaardelijke gratieverlening mogelijk is. De vraag rijst of dus doende niet het verschil tussen v.i. en gratieverlening wordt opgeheven. Dient dit, naar het aanvankelijk oordeel van de fractie, oneigenlijk gebruik van het gratierecht niet te worden vervangen door een wettelijke regeling, krachtens welke dit beleid mogelijk wordt door uitbreiding van de bevoegdheid tot voorwaardelijke invrijheidstelling. Gratie behoort naar het oordeel van deze leden slechts plaats te vinden als na een veroordeling zich nieuwe omstandigheden voordoen of bekend worden, die een vermindering of kwijtschelding van de opgelegde straf rechtvaardigen. Het enkele verloop van een deel van de door de rechter bepaalde strafduur kan niet de rechtsgrond vormen voor gratie.

Een algemene regel, op grond waarvan de uitvoerende macht wettelijke veroordelingen buiten toepassing stelt, dient naar hun mening een wettelijke grondslag te hebben en mag niet door toepassing van het recht van gratie worden ingevoerd. Een dergelijke wettelijke regeling zou tevens moeten inhouden op welke wijze voorwaardelijke invrijheidstelling bij levenslange gevangenisstraf toepassing kan vinden.

Gaarne zouden de hier aan het woord zijnde leden de mening van de Minister omtrent het vorenstaande vernemen.

De andere fracties sloten zich bij de vorenstaande vragen aan.

De leden van de fractie van de P.v.d.A. maakten voorts de volgende opmerkingen en stelden de volgende vragen.

Indien het Gerechtshof de in artike! 15f, eerste lid, bedoelde termijn niet stelt, wordt dan de veroordeelde terstond in vrijheid gesteld? Zo neen, waarom niet?

¹ Samenstelling:

Brongersma (PvdA), Voorzitter, Versloot (PvdA), Kaulingfreks (KVP), Letschert (KVP), Polak (VVD), Piket (CHU), Boukema (ARP), Boekman (CPN), Agterberg (PPR), Schwarz (D'66), Meuleman (SGP) en Van Marion (BP).

Op blz. 8, rechterkolom, van de memorie van toelichting wordt gesproken over het «met de meest mogelijke spoed» tenuitvoerleggen van de door het Hof gegeven beslissing. Acht de Minister het oorspronkelijke vonnis vol- doende rechtsgrond voor het voortzetten van de vrijheidsbeneming geduren- de de tijd, verlopend tussen de beslissing van het Hof, dat v.i. moet worden verleend en de tenuitvoerlegging van deze beslissing?

Deze leden betreurden het, dat geen uitvoering is gegeven aan de voor- stellen van de commissie-Pompe ten aanzien van v.i. bij zeer lange straffen en levenslang. Hetgeen door de Minister te dezen is aangevoerd, had deze leden niet kunnen overtuigen.

Moet in de memorie van antwoord aan de Tweede Kamer blz. 4 niet wor- den gelezen «twee maanden voor de expiratiedatum van $\frac{2}{3}$ van de werke- lijke straftijd» in plaats van «twee maanden vóór de expiratiedatum van de straf»?

Zou voor de reclassering van voorwaardelijk in vrijheid gestelden, voor- waardelijk veroordeelden en ontslagen gevangenen geen krachtige stimu- lans kunnen uitgaan van een regeling als in Polen geldt, waar overheids- diensten verplicht zijn tot een bepaald percentage aan ex-veroordeelden in dienst te nemen?

Waarom is het niet mogelijk gemaakt een beslissing van het Hof in te roe- pen over de voorwaarden, waaronder een v.i. wordt verleend en een tussen- tijdse weigering daarvan?

De voorzitter van de Commissie,
Brongersma

De griffier van de Commissie,
Ploos van Amstel